

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci žalobce: **F. U.**, IČO: **xxxxxxx**, bytem P., proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Praha 10, Vršovická 65, o přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2014 č.j. 1819/500/14 52461/ENV/14, t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2014 č.j. 1819/500/14 52461/ENV/14 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“). Napadeným rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále „ČIŽP“) ze dne 14. 5. 2014 č.j. ČIŽP/41/OOP/SR01/1313952.007/14/PMH (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) tak, že pokuta uložená prvostupňovým rozhodnutím ve výši 200 000,- Kč byla snížena na částku 100 000,- Kč a ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím ČIŽP shledala, že se žalovaný dopustil správního deliktu podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o ochraně přírody a krajiny*“), tím, že v období od 13. 2. 2013 do 20. 3. 2013 bez povolení orgánu ochrany přírody vykácel dva zapojené porosty dřevin rostoucích mimo les o ploše 341 m² a 3920 m² na pozemcích parc. č. x a x v k.ú. Chodov, Praha.

V podané žalobě žalobce předně uvádí, že napadené rozhodnutí je nezákonné, jelikož žalovaný vydal napadené rozhodnutí přednostně, aniž pro tento postup byly splněny podmínky.

Dále žalobce v podané žalobě uvádí, že vydání napadeného rozhodnutí bránila překážka věci zahájené a dosud nerozhodnuté, když řízení zahájené se společností Jihoměstská majetková a.s. oznámením ze dne 3. 5. 2013 č.j. ČIŽP/OOP/SR01/1306350.001/13PPT, nebylo do vydání napadeného rozhodnutí řádně skončeno.

Třetí žalobní námitku tvoří tvrzení žalobce, že prvostupňové rozhodnutí postrádá jednu z podstatných náležitostí rozhodnutí, a to údaj o oprávněné úřední osobě a její podpis, resp. zákonem předepsané doložky.

Jako čtvrtou žalobní námitku žalobce uvádí, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť správní orgán neprovedl všechny žalobcem navržené důkazy, konkrétně výslech svědka Ing. V., pracovníka Úřadu Městské části Praha 11, který vydal povolení ke kácení dřevin, a místní šetření. Dále žalobce uvádí, že navrhoval provést ve věci samé místní šetření, ani tomuto návrhu žalovaný však nevyhověl. Podle názoru žalobce správní orgán nebyl oprávněn sám učinit odborné závěry ohledně posouzení rozsahu provedeného zmlazení, kdy tyto lze učinit pouze na základě závěrů znaleckého posudku z oboru ochrany přírody – dendrologie.

Závěrem žalobce uvádí, že uložená pokuta je zcela nepřiměřená, neboť dřeviny kácel pouze v souladu s vydaným povolením. Navrhuje proto zrušení napadeného rozhodnutí.

Ve vyjádření k žalobě uvedl žalovaný k první žalobní námitce, že mu žádný právní předpis neukládá, v jakém pořadí má vyřizovat jednotlivé věci. Žalovaný je toliko vázán pořádkovými lhůtami pro vydání rozhodnutí. Nelze samozřejmě vyloučit, že skutkově a právně jednodušší případy budou vyřízeny dříve než ty složitější.

Ani druhá žalobní námitka není podle názoru žalovaného důvodná, jelikož řízení, na které žalobce v podané žalobě poukazuje, bylo řízení s odlišnými účastníky. Podle ustálené judikatury tak nelze v tomto řízení shledávat překážku litispendence (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2008 č.j. 2 As 43/2005-79). Nad rámec žalobní námitky žalovaný uvádí, že předmětné řízení bylo zastaveno usnesením České inspekce životního prostředí ze dne 26. 9. 2014 č.j. ČIŽP/41/OOP/SR01/1306350.005/14/PPT.

Ke třetí žalobní námitce žalovaný uvádí, že z prvostupňového rozhodnutí je zcela zřejmé, že toto rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti, zejména ty, jejichž absenci žalobce namítá.

Důvodná není podle žalovaného ani čtvrtá žalobní námitka. Podle žalovaného je zcela nadbytečné provádět výslech úřední osoby, která vydala rozhodnutí o povolení kácení dřevin, neboť rozsah povolené činnosti lze zjistit právě z tohoto rozhodnutí, které je součástí spisu. Nadbytečný by byl i důkaz ohledání místa, a to s ohledem na fotodokumentaci založenou ve správním spise. Podle názoru žalovaného správní orgán byl oprávněn učinit si odborný závěr o tom, zda dochází k obrůstání či regeneraci vykácených spojitých porostů dřevin či nikoli, neboť jeho pracovníci disponují patřičnými odbornými znalostmi.

K námitce žalobce ohledně výše uložené pokuty žalovaný uvádí, že je zcela nepochybné, že žalobce nejednal v souladu s povolením ke kácení dřevin a že se v daném

případě nejednalo o zmlazení porostu, ale o kácení keřového porostu přes výslovný zákaz uvedený v povolení. Uložená pokuta je proto přiměřená, a to i vzhledem ke způsobenému škodlivému následku, jakož i osobě žalobce, který vystupuje v oboru jako profesionál již od roku 2009. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí podané žaloby.

K jednání před Městským soudem v Praze (dále „*městský soud*“) se žalobce nedostavil, žalovaný pak při jednání setrval na dříve podaném vyjádření k žalobě a navrhl její zamítnutí.

Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „*s. ř. s.*“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Věc posoudil takto:

Podle ust. § 48 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „*správní řád*“), brání zahájení řízení u některého správního orgánu tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.

Podle ust. § 69 odst. 1 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení „*rozhodnutí*“ nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou „*vlastní rukou*“ nebo zkratkou „*v. r.*“ u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou „*Za správnost vyhotovení:*“ s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.

Podle ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000,- Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

Již na tomto místě musí městský soud konstatovat, že s ohledem na novou právní úpravu správního práva trestního, účinnou od 1. 7. 2017, porovnal sankční právní úpravu účinnou před uvedeným datem (tedy i v době spáchání správního deliktu a rovněž v době jeho pravomocného správního potrestání prvostupňovým a napadeným rozhodnutím) a novou sankční právní úpravu, a to z toho hlediska, zda nová právní úprava není pro žalobce příznivější (čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb.). Z porovnání právní úpravy ust. § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny účinné přede dnem 1. 7. 2017 a právní úpravy tohoto ustanovení změněné článkem XXIV zákona č. 183/2017 Sb. s účinností od 1. 7. 2017 vyplývá, že není a že na sankcionování správního deliktu (dnes přestupku podle citovaného ustanovení) se pro žalobce nic nezměnilo v tom smyslu, že by správní potrestání mohlo být pro něho nově příznivější jak v otázce vymezené skutkové podstaty správního deliktu, resp. přestupku, tak i co se týče maximální možné výše ukládané pokuty a lhůty, kdy ji lze uložit.

Dále se již městský soud zabýval první žalobní námitkou. Žalobce namítá, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí přednostně, ač pro to nebyly splněny podmínky. Tato námitka není důvodná.

Předně je nutno uvést, že žádný právní předpis žalovanému neukládá rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly, anebo v jakémkoli jiném pořadí (na rozdíl například od ust. § 56 s. ř. s., které naopak toto pořadí stanoví pro soudní řízení správní, byť s určitými výjimkami). Z tohoto důvodu nelze mít napadené rozhodnutí za nezákonné jen proto, že bylo vydáno dříve, než bylo rozhodnuto o všech odvoláních, která žalovanému došla dříve, než odvolání žalobce. Městský soud souhlasí se žalovaným, že je zcela logické, přirozené a v souladu se zákonem, že skutkově a právně jednodušší případy rozhodne žalovaný rychleji než ty složitější.

Důvodnou soud neshledal ani druhou žalobní námitku. Překážka litispendence zakotvená v ust. § 48 odst. 1 správního řádu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného či téhož správního orgánu. Podmínkou vzniku této překážky je mimo jiné skutečnost, že řízení je zahájeno „v téže věci.“ Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, od níž nemá zdejší soud důvod se odchýlit, se o stejnou věc jedná tehdy, jde-li v novém řízení o tentýž nárok nebo stav, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto, a týká-li se stejného předmětu řízení a týchž osob. Tentýž předmět řízení je dán tehdy, jestliže tentýž nárok nebo stav vymezený žalobním petitem vyplývá ze stejných skutkových tvrzení, jimiž byl uplatněn (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2008 č.j. 2 As 43/2005-79, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2010 č.j. 2 As 15/2009-242, podle něhož předpokladem existence překážky věci pravomocně rozsouzené – totéž platí pro překážku litispendence – je totožnost účastníků posuzovaných řízení a totožnost předmětu řízení, který je určen konečným petitem a skutkovými okolnostmi, jimiž je petit zdůvodněn).

V projednávaném případě bylo řízení, na něž poukazuje žalobce, vedeno proti odlišnému účastníku, a sice společnosti Jihoměstská majetková a.s. Ze správního spisu přitom nijak nevyplývá, že by tato společnost byla právním předchůdcem žalobce, neboť v takovémto případě by byla totožnost účastníků zachována. Naopak ze správního spisu a ze smlouvy o dílo č. SOD 01/2010 ze dne 4. 1. 2010, která je v něm založena, vyplývá opačný závěr. Je tak třeba dovodit, že řízení vedené proti společnosti Jihoměstská majetková a.s. nevytvořilo ve vztahu k řízení vedenému proti žalobci překážku litispendence, proto mohlo být toto pozdější řízení proti žalobci zahájeno.

Dále se soud zabýval třetí žalobní námitkou, tedy námitkou, že prvostupňové rozhodnutí neobsahuje všechny zákonem předvídané náležitosti. Z ust. § 69 odst. 1 správního řádu je zřejmé, že rozhodnutí musí mimo jiné obsahovat jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Ze str. 8 prvostupňového rozhodnutí je zjevné, že oprávněnou úřední osobou byl v případě prvostupňového rozhodování RNDr. J. N., Ph.D., vedoucí oddělení ochrany přírody ČIŽP OI Praha. Toto označení obsahuje jak jméno, tak příjmení a funkci oprávněné úřední osoby, a je proto zcela v souladu s ustanovením § 69 odst. 1 správního řádu. Z prvostupňového rozhodnutí je rovněž zjevné, že toto rozhodnutí je i oprávněnou úřední osobou podepsáno. Ani tato žalobní námitka není důvodná.

Důvodná není ani čtvrtá žalobní námitka. K té je nutno předně uvést, že správní orgán má v souladu s ust. § 3 správního řádu zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nicméně tato povinnost neznamená, že by správní orgán měl povinnost provést všechny důkazy navržené účastníkem řízení (žalobcem). Důkazy navržené účastníkem řízení nemusí správní orgán provést, pokud důkazní prostředek nemůže přispět ke zjištění skutkového stavu věci, popř. je nadbytečný.

Žalobce ve správním řízení navrhoval vyslechnout pracovníka Úřadu městské části Praha 11, který vydal rozhodnutí ze dne 13. 4. 2012 zn. MCP11/12/089131/OŽP/Vysk o povolení kácení dřevin. Městský soud má shodně jako správní orgán prvního stupně (str. 5 prvostupňového rozhodnutí) a žalovaný správní orgán za to, že tento důkaz navržený žalobcem je nadbytečný, neboť případná výpověď tohoto svědka ohledně rozsahu povolení kácení dřevin je již promítnuta do samotného obsahu předmětného rozhodnutí. Z něho je přitom jednak zřejmé, které dřeviny bylo povoleno pokácet, a jednak je zřejmé, že dřeviny, jejichž pokácení bylo žalobci ve správním řízení vytýkáno, bylo pokácet výslovně zakázáno, resp. nepovoleno (výrok II. rozhodnutí o povolení kácení dřevin).

Nadbytečný je i navržený důkazní prostředek ohledání místa, neboť ze správního spisu je zjevné, že na místě samém byla provedena dvě inspekční šetření před zahájením řízení (dne 21. 3. 2013 a dne 5. 9. 2013), na jejichž základě byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Bylo tak zjištěno, že došlo k pokácení dřevin, jejichž kácení bylo rozhodnutím o povolení kácení dřevin výslovně zakázáno, a zároveň, že nedochází k obrůstání těchto dřevin. Obě šetření byla řádně zaprotokolována.

Na tomto místě je třeba uvést, že názor žalobce, že výsledky prvního inspekčního šetření nelze ve správním řízení použít, protože šetření proběhlo před zahájením řízení, není správný. V souladu s ust. § 51 odst. 1 správního řádu lze k provedení důkazu užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které jsou získány a provedeny v souladu s právními předpisy. V rozporu s právními předpisy přitom není provést na základě podnětu šetření na místě samém, a to za účelem zjištění, zda nebyl porušen zákon. Z logiky věci přitom vyplývá, že teprve až v případě, kdy kontrolní orgán dojde k závěru o porušení zákona, proběhne v návaznosti na to zjišťování osoby pachatele správního deliktu a poté bude zahájeno řízení. Řízení o správním deliktu lze zahájit teprve poté, kdy bylo zjištěno protiprávní jednání, a zároveň je zde ospravedlnitelný závěr o tom, že se spáchání tohoto deliktu dopustila určitá konkrétní osoba. Ostatně v souladu s § 46 správního řádu je řízení vedené z moci úřední zahájeno až dnem doručení oznámení o zahájení řízení účastníku řízení. Nelze tedy z moci úřední zahájit řízení „proti všem“ s tím, že se účastník řízení teprve následně „dohledá“. Je tak logické, že některé úkony (typicky protokol, který zachycuje zjištění, že skutečně došlo k protiprávnímu jednání) budou datovány před zahájením správního řízení.

Co se týče poslední části této žalobní námitky, městský soud poukazuje na skutečnost, že zákon o ochraně přírody a krajiny povolává jak správní orgán prvního stupně, tak žalovaného k výkonu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny včetně rozhodnutí, zda se správní delikt stal, kdo za něj odpovídá, a včetně uložení sankce za tento správní delikt. Podle ust. § 40 odst. 4 správního řádu přitom platí, že podklad pro rozhodnutí je pro správní orgán závazný pouze tehdy, pokud tak zákon stanoví. Zákon o ochraně přírody a krajiny přitom nestanoví, že by za účelem rozhodnutí o správním deliktu musel příslušný správní orgán vyžadovat jakékoli odborné vyjádření či znalecký posudek (tedy zákon neukládá správnímu orgánu povinnost si pro rozhodnutí ve věci samé na úseku ochrany přírody a krajiny vyžádat jakýkoli odborný podklad). Ze shora uvedeného tedy vyplývá, že zákonodárce předpokládá, že správní orgány, kterým byla svěřena působnost v oblasti ochrany přírody a krajiny, jsou k výkonu této působnosti dostatečně odborně způsobilé. Vzhledem k uvedenému je tedy zjevné, že vypracování znaleckého posudku v otázce obrůstání dřevin by bylo nadbytečné, jelikož správní orgán prvního stupně i žalovaný jsou dostatečně odborně způsobilí k tomu učinit si závěr sami.

V závěru žaloby žalobce namítl nepřiměřenou výši uložení pokuty. V souladu s ust. § 78 odst. 2 s. ř. s. soud může (ovšem jen na návrh žalobce) snížit trest, který byl správním orgánem uložen za správní delikt, pokud byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobci byla uložena pokuta ve výši 100 000,- Kč, a to za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, za nějž bylo v souladu s tímto ustanovením možno žalobci uložit pokutu až do výše 1 000 000,- Kč, tedy žalobci byla uložena pokuta při samé spodní hranici zákonné sazby. Navíc žalovaný snížil pokutu o polovinu, když vyhověl odvolací námitce žalobce a konstatoval, že ve spisovém materiálu nejsou podklady pro tvrzení ČIŽP, že jednáním žalobce bylo znemožněno hnízdění ptáků, kteří jsou svým rozmnožováním vázáni na keřové patro, a porosty keřů využívají ptáci jako úkryt (např. brkoslav severní). Dále z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu vyplývá, že žalobce zničil, resp. pokácel dřeviny, u kterých si měl a musel být vědom, že je zničit (pokácet) nesmí, neboť bylo jejich kácení rozhodnutím o povolení kácení dřevin výslovně zakázáno. Žalobce se přitom dopustil správního deliktu jako podnikatel při výkonu své podnikatelské činnosti, tedy jako osoba jednající s odbornou péčí, proto ani jeho případný „omyl“ při pokácení těchto dřevin nelze omluvit.

S ohledem na tyto zjištěné skutečnosti městský soud dospěl k závěru, že pokuta nebyla uložena v nepřiměřené výši, takže ani poslední žalobní námitku neshledal důvodnou.

Ze shora uvedených důvodů městský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl v řízení úspěšný, a žalovaný, který měl v řízení úspěch, se náhrady nákladů řízení vzdal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. listopadu 2017

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu